

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP131/2012
din 08.06.2012

privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător

Publicat : 31.08.2012 în MONITORUL OFICIAL Nr. 181-184 art. 595 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[LP216 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.506; în vigoare 03.11.23](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul, obiectul de reglementare și domeniul

de aplicare a prezentei legi

(1) Scopul prezentei legi constă în consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător, denumit în continuare control.

(1¹) Prezenta lege are următoarele obiective:

a) asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor;

b) supravegherea introducerii și circulației pe piață a produselor în vederea asigurării siguranței acestora;

c) implementarea sistemului de analiză a riscurilor în baza criteriilor de risc.

(2) Prezenta lege reglementează:

a) organizarea și desfășurarea controlului;

b) stabilirea principiilor fundamentale ale controlului;

c) stabilirea procedurii de efectuare a controlului.

(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor legislației în vigoare privind activitatea de control și supraveghere a autorităților publice centrale de reglementare - a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliului Concurenței, Consiliului Coordonator al Audiovizualului - în limita domeniilor de activitate ale acestora.

(4) Dispozițiile prezentei legi nu se extind asupra:

a) activității organelor de urmărire penală, inclusiv asupra acțiunilor de control efectuate de organele de urmărire penală, necesare începerii și desfășurării urmăririi penale;

b) controalelor efectuate de organele de control în procesul auditului public extern și intern asupra modului de formare, administrare și utilizare a resurselor financiare publice și asupra administrării patrimoniului public, care sînt reglementate de legi speciale;

c) controalelor aplicate în domeniul financiar (bancar și nebancar);

d) controalelor aplicate procesului de trecere a frontierei de stat și controalelor aplicate în domeniul vamal, cu excepția controlului vamal ulterior prin audit postvămuire, Pentru acesta din urmă, prevederile prezentei legi se aplică doar în partea ce ține de înregistrare, supraveghere și raportare a controalelor în Registrul de stat al controalelor;

e) controalelor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat, cu excepția înregistrării, supravegherii și raportării controalelor în Registrul de stat al controalelor;

f) controalelor efectuate pentru identificarea cazurilor/faptelor de desfășurare a activității de întreprinzător fără înregistrare la Agenția Servicii Publice sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil.

(5) Pentru controlul operațiunilor de transport, precum și pentru controlul vehiculelor rutiere, materialului rulant, aeronavelor și navelor, efectuate de organele de control în domeniul transporturilor în scopul supravegherii siguranței și securității, nu se aplică prevederile prezentei legi în partea ce ține de planificarea controlului, întocmirea planului controalelor și periodicitatea controalelor planificate, inițierea și notificarea controalelor, conținutul și procedura de emitere/înregistrare a delegației de control.

(6) Pentru controlul efectuat în baza Legii nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor, precum și pentru controlul privind respectarea legislației din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, nu se aplică prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile principale utilizate au următoarele semnificații:

control - totalitatea acțiunilor de verificare a respectării de către persoanele supuse

controlului a prevederilor legislației, realizate de un organ abilitat cu funcții de control sau de un grup de instituții similare;

control comun - control la care participă simultan controlori din partea a două sau mai multe organe de control;

control inopinat - control care nu este inclus în planul anual al controalelor și care se efectuează cu scopul verificării respectării cerințelor stabilite de legislație;

control planificat - control efectuat conform planului anual al controalelor, în baza analizei și evaluării conform criteriilor de risc;

delegație de control - act în baza căruia se inițiază controlul planificat și/sau inopinat;

listă de verificare - document procedural, aprobat prin act normativ, în care se indică, în ordine prestabilită, faptele, bunurile, însușirile, sursele informaționale, procedurile și acțiunile care urmează a fi verificate și/sau executate în limitele rigorilor procedurale pentru tipul și metoda de control de stat aferentă;

monitorizarea persoanelor supuse controlului - totalitatea acțiunilor, întreprinse de organele abilitate cu funcții de control, de colectare și analiză (periodică sau continuă) a informației sau probelor prin orice altă modalitate decât controlul de stat;

obiect al controlului - unitate structurală/funcțională a persoanei care practică activitate de întreprinzător, care înglobează un set distinct de aspecte ce necesită a fi supuse controlului într-un domeniu de control (bunuri, procese, servicii, documente, purtători de informație), asupra cărora poate fi aplicat întregul spectru de criterii de risc la planificarea controlului și în urma analizei cărora poate fi constatată respectarea cerințelor cadrului legislativ;

organ abilitat cu funcții de control (organ de control) - autoritate a administrației publice, instituită prin lege, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, este investită cu funcții de control și este abilitată cu dreptul de a iniția controlul;

persoană supusă controlului (persoană controlată) - orice persoană fizică și/sau juridică care practică activitate de întreprinzător și este pasibilă controlului. O subdiviziune a persoanei poate fi considerată persoană separată în cazul în care este identificată în calitate de obiect deplin al controlului într-un domeniu de control și este situată în locație separată de sediul persoanei juridice din care face parte;

plan al controalelor (plan) - rezultat al analizei riscurilor, în baza criteriilor de risc, prin care se identifică persoanele care vor fi controlate, prioritatea acestora și ordinea în care vor fi controlate, în dependență de riscul aferent fiecărei persoane în parte, și document în temeiul căruia este luată decizia unui organ de control de a desfășura un număr exact de controale planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul unui an calendaristic;

proces-verbal de control - act întocmit în urma controlului inopinat sau planificat, în

care se înregistrează constatările/rezultatele controlului (în partea de constatare), după caz se prescriu modalități de înlăturare a încălcărilor și/sau măsuri restrictive (în partea prescriptivă) și, după caz, se constată contravenții și se prescriu sancțiuni (în partea sancționatorie);

Registrul de stat al controalelor - registru public consolidat de evidență a controalelor, completat de organele de control și ținut în mod obligatoriu de către autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor;

risc - probabilitatea cauzării de daune și/sau survenirii unui pericol în urma activității persoanei fizice sau juridice și gradul acestor daune;

supravegherea organelor abilitate cu funcții de control - totalitatea acțiunilor întreprinse de autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor, prin analiza neîntreruptă sau periodică a unor informații sau probe ce caracterizează cu probabilitate abaterile de la prevederile legislației, fără a interveni în activitatea organelor abilitate cu funcții de control.

Articolul 3. Principiile fundamentale ale controlului

(1) Principiile fundamentale ale controlului sînt:

a) prevenirea încălcării legislației prin aspectul consultativ al controlului;

b) obiectivitate și imparțialitate la planificarea și desfășurarea controlului de stat, la întocmirea documentelor aferente controlului și dispunerea de măsuri și sancțiuni. Desfășurarea controlului de stat nu poate fi influențată de niciun grup prin promovarea intereselor acestuia;

c) efectuarea controlului în baza analizei și evaluării riscurilor;

d) prezumția bunei-credințe și a respectării legislației de către persoana supusă controlului;

e) transparența actelor individuale și de reglementare emise de organul de control;

f) legalitatea și respectarea competenței stipulate expres de lege de către organul de control, astfel încît controlul de stat să fie corect, coerent, desfășurat consecvent și în corespundere cu prevederile legii;

g) proporționalitate a controlului și oportunitate la inițierea lui - recurgerea la control, în baza evaluării riscurilor, doar în cazul cînd acesta este absolut necesar pentru realizarea funcțiilor autorității de control și doar în cazul cînd au fost epuizate alte modalități de verificare a respectării legislației de către persoanele supuse controlului;

h) proporționalitate și oportunitate în ceea ce privește durata și desfășurarea controlului - exercitarea controlului în cel mai scurt termen posibil, în funcție de temeiul invocat de organul de control, precum și corelarea efortului alocat și a metodei de control aplicate cu nivelul de risc;

i) evidența tuturor acțiunilor și actelor de control;

j) dreptul de a contesta orice fapt sau orice act al inspectorului și de a repara prejudiciul cauzat;

k) neadmiterea interesului patrimonial al inspectorului prin excluderea defalcării directe în bugetul organului de control respectiv a resurselor financiare provenite din sancțiunile pecuniare;

l) neadmiterea afectării și/sau suspendării activității persoanei supuse controlului;

m) confidențialitatea informațiilor cu privire la persoana controlată, obținute la planificarea și desfășurarea controlului, în special a informației care poate influența buna reputație a agentului economic în activitatea acestuia, fiind interzisă diseminarea informației în cauză, cu excepția cazurilor stabilite de lege;

n) îndeplinirea conștiincioasă a funcțiilor de control – inspectorul va îndeplini atribuțiile și obligațiile de serviciu în mod imparțial și echitabil, avînd scopul de a stabili relații de încredere între organul de control și persoana supusă controlului;

o) evitarea conflictului de interese între inspector sau conducătorul organului de control și persoana supusă controlului.

(2) Organele de control și autoritățile implicate direct sau indirect în procesul de pregătire și efectuare a controlului sînt obligate să aplice și să respecte următoarele principii fundamentale de siguranță:

a) analiza riscurilor;

b) acțiunea preventivă;

c) transparența;

d) protecția intereselor consumatorului.

(3) Analiza riscurilor se realizează prin procesele de evaluare, comunicare și gestionare a riscurilor și include, fără a se limita la acestea, următorul set de proceduri:

a) obținerea și comunicarea concluziilor științifice cu privire la pericolele determinate;

b) înaintarea propunerilor pentru elaborarea și îmbunătățirea metodologiilor de planificare și/sau efectuare a controlului în baza evaluării riscurilor;

c) cercetarea, colectarea și analiza datelor științifice și tehnice;

d) identificarea și descrierea, după caz, a noilor pericole;

e) asigurarea cooperării între părțile implicate în procesul de analiză a riscurilor;

f) obținerea expertizei științifice la aplicarea măsurilor de excepție sau măsurilor

restrictive.

(4) Evaluarea riscurilor include etapele de identificare și descriere a pericolelor, de determinare a modului de stabilire a pericolului și de caracterizare a riscului. Evaluarea riscurilor se bazează pe date veridice și informație științific argumentată. Evaluarea riscurilor se efectuează independent, obiectiv și transparent.

(5) Comunicarea riscurilor se realizează în mod continuu și prevede schimbul oportun de informații în procesul de analiză a datelor obiective, de concluzii cu privire la pericole, riscuri și la rezultatele evaluării riscurilor, precum și de decizii luate în procesul de gestiune a riscurilor între evaluatorul de risc, persoanele responsabile de gestionarea riscurilor, consumatori și agenți economici.

(6) Gestionarea riscurilor este procesul de selectare a măsurilor corespunzătoare de prevenire și control al riscurilor prin identificarea celei mai bune alternative în baza evaluării riscurilor. Măsurile aplicate pentru prevenirea, diminuarea sau înlăturarea riscului trebuie să fie efective, obiective și proporționale riscului în cauză.

(7) Conform principiului acțiunii preventive, în situațiile în care, în baza informației deținute, dar care nu este argumentată științific la momentul dat, poate fi identificat un pericol, organul de control este obligat să aplice măsuri temporare de gestionare a riscului. Aceste măsuri trebuie să fie proporționale pericolului și să fie revizuite în cel mai scurt timp posibil, în dependență de natura riscului.

(8) Conform principiului transparenței, procesele de evaluare a riscului, de elaborare și aplicare a măsurilor de gestionare a riscului sînt publice. În cazul dubiilor rezonabile privind existența unui risc, luînd în considerare caracterul, mărimea și iminența acestuia, organul de control este obligat să comunice publicului informația despre risc și despre produsele care poartă riscurile în cauză, precum și despre măsurile luate pentru a diminua și înlătura riscul identificat.

(9) Conform principiului protecției intereselor consumatorului, este obligatorie furnizarea informației veridice, necesare și complete, cu privire la produse și servicii, care să le permită consumatorilor să ia decizii corecte. Organul de control, în limitele competenței, este obligat să înlătore și/sau să prevină informarea falsă sau incompletă privind natura și caracteristicile produsului, care poate induce în eroare consumatorii.

Articolul 3¹. Planul de gestionare a situațiilor de criză

(1) Organul de control, în limitele competenței, este obligat să elaboreze și să propună Guvernului pentru aprobare un plan de gestionare a situațiilor de criză în vederea asigurării inofensivității și siguranței produselor. Planul va stabili expres:

a) nivelul riscului a cărui prevenire, înlăturare sau diminuare pînă la o limită acceptabilă este dificilă;

b) complexul de măsuri și acțiuni necesare pentru gestionarea situațiilor de criză, inclusiv identificarea componentei și crearea grupului de gestionare a situațiilor de criză;

c) modul de informare a consumatorilor, respectarea principiilor transparenței și proporționalității.

(2) Grupul de gestionare a situațiilor de criză, creat în conformitate cu planul de gestionare a situațiilor de criză, va efectua colectarea și evaluarea informației disponibile, identificarea variantelor posibile de acțiuni și măsuri pentru înlăturarea și/sau diminuarea efectivă și oportună a riscurilor pentru mediu, sănătatea, viața și proprietatea persoanelor. În grupul de gestionare a situațiilor de criză sînt incluși, după caz, experți necesari pentru acordarea consultațiilor științifice, grupul avînd dreptul de a solicita ajutor de la orice persoană ale cărei cunoștințe și experiență sînt necesare pentru gestionarea eficientă a situațiilor de criză.

Articolul 3². Prevenirea încălcării legislației și consultarea

persoanei supuse controlului

(1) În vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor legislației, organele de control au obligația de a acorda suport consultativ persoanelor fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător.

(2) Pentru realizarea funcției de consultare, organele de control:

a) elaborează și publică pe paginile web oficiale ale acestora procedurile privind acordarea suportului consultativ și cele de control, care să fie urmate de către persoanele competente să efectueze controlul;

b) publică pe paginile web oficiale ale acestora spețe cu frecvență sporită, încălcările tipice constatate, precum și recomandările și prescripțiile emise pentru cazurile respective;

c) elaborează și publică pe paginile web oficiale materiale documentare și ghiduri, destinate informării asupra drepturilor și obligațiilor organelor de control, drepturilor și obligațiilor persoanelor supuse controlului; asupra legislației relevante în vigoare, cu indicarea posibilelor încălcări admise de persoanele supuse controlului, a faptelor ce constituie contravenții, a sancțiunilor corespunzătoare și altor măsuri aplicabile – pentru fiecare organ de control;

d) exercită activ, în cadrul fiecărui control, rolul de consultare pentru evitarea încălcării prevederilor legislației.

(3) Autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor publică pe pagina web a Registrului de stat al controalelor documentele prevăzute la alin. (2), elaborate de către organele de control.

Articolul 4. Prevederi generale privind controalele

(1) Se consideră control orice formă de verificare, revizie, audit, evaluare și/sau analiză exercitată de către un organ de control, cu scopul de a constata respectarea legislației și de a verifica unele fapte relevante pentru domeniul de control al organului în cauză, la fața locului și/sau prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației

și a altei informații prin poștă, inclusiv prin poșta electronică, sau prin telefon, informație pe care aceasta, în virtutea legii, nu este obligată să o ofere.

(1¹) Nu se consideră control de stat în sensul prezentei legi solicitarea informației de către organul de control fără efectuarea unei vizite la fața locului, dacă această informație este indispensabilă pentru planificarea controalelor în baza criteriilor de risc, conform metodologiei aferente domeniului de control, și este deținută de persoana supusă controlului.

(1²) În timpul desfășurării controlului, organul de control poate solicita doar informația care este obligatorie de a fi deținută și acordată conform legii de către persoana supusă controlului.

(1³) La efectuarea controlului planificat sau inopinat, organul de control are în vedere prioritar posibilitatea efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații conform alin.(12). Doar în cazul insuficienței documentației și informației deținute pentru a stabili respectarea legislației de către persoana supusă controlului sau reieșind din tipul controlului și analiza riscurilor, organul de control va realiza controlul la fața locului.

(1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta, în termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 15 zile lucrătoare, a unui control la fața locului.

(1⁵) La depistarea unor erori și/sau neconcordanțe în documentele și informațiile prezentate de persoana controlată, organul de control solicită acesteia prezentarea de explicații în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitare. Odată cu transmiterea explicațiilor scrise asupra erorilor și/sau neconcordanțelor, persoana controlată are dreptul să prezinte suplimentar acte doveditoare ce confirmă autenticitatea informațiilor și documentelor prezentate.

(1⁶) În cadrul controlului la fața locului, organul de control nu are dreptul să solicite de la persoana controlată documente și informații care au fost prezentate anterior, în urma solicitării directe de la aceasta a documentației și a altei informații.

(2) Organul de control este în drept să efectueze controlul asupra persoanei supuse controlului doar în cazul în care legea stabilește procedura, durata controlului, precum și dreptul organului de a efectua controlul în cazul și circumstanțele date. Organul de control este în drept să efectueze controlul doar în privința aspectelor ce țin de competența sa, stabilită expres de lege.

(2¹) Au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul doar autoritățile/ instituțiile publice stabilite în anexa la prezenta lege, în limitele corespunzătoare.

(2²) Autoritățile investite prin lege cu atribuția de control de stat asupra activității de întreprinzător în sensul prezentei legi nu realizează din inițiativă proprie activități de

menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice sau de prevenire, investigare și descoperire a infracțiunilor. Organele de drept învestite prin lege cu atribuția de menținere și asigurare a ordinii publice, precum și de investigare și prevenire a infracțiunilor, nu pot iniția și efectua controlul în sensul prezentei legi.

(3) Dacă un organ de control constată că este necesar a efectua, la o singură persoană, controale în mai multe domenii ce țin de competența organului în cauză, acesta are obligația de a reduce la maximum numărul de vizite prin combinarea și comasarea domeniilor de control. Organul de control efectuează un singur control pentru mai multe domenii relevante pentru persoana supusă controlului dacă acest lucru este justificat în baza analizei și evaluării riscurilor.

(4) Se interzice suprapunerea domeniilor de control între organele de control.

(5) Toate cheltuielile ce țin de efectuarea controalelor sînt suportate de organele de control, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

(6) Este obligatorie efectuarea controalelor comune, cu excepția cazurilor cînd acestea nu sînt oportune și/sau afectează substanțial eficiența controlului, cu respectarea condițiilor privind periodicitatea controalelor planificate și a altor cerințe privind modul de efectuare a controalelor, stabilite de prezenta lege.

(7) În baza planurilor publicate ale controalelor, organele de control sînt obligate să-și coordoneze acțiunile în privința controlului preconizat și să facă schimb de informații în cazul aceluiași obiect și/sau în cazul aceleiași persoane supuse controlului.

(7¹) Organul de control nu este în drept să inițieze controlul dacă informația necesară pentru a constata respectarea legislației este deținută de organul de control sau poate fi obținută de la alte organe de control și/sau supraveghere, din registre oficiale sau din orice surse accesibile organului în cauză, precum și dacă nu au fost epuizate alte modalități decît controlul de stat, accesibile organului de control, de constatare a respectării legislației de către persoanele care urmează a fi supuse controlului.

(8) Organul de control este obligat să păstreze timp de 7 ani toate documentele ce țin de realizarea controlului, inclusiv delegația de control, procesele-verbale de control, copiile documentelor anexate și alte acte. Ulterior acestea vor fi transmise autorităților competente în conformitate cu legislația cu privire la Fondul Arhivistic al Republicii Moldova.

(9) Schimbul de informații între organele de control și/sau dintre acestea și autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor se efectuează în mod electronic. La decizia comună a organelor care fac schimb de informații sau la decizia autorității administrației publice centrale de supraveghere a controalelor, schimbul de informații se efectuează și pe suport de hîrtie.

(10) Controalele planificate efectuate pe parcursul primilor 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat a persoanei care practică activitate de întreprinzător au caracter consultativ și nu se vor solda cu sancțiuni sau măsuri restrictive, cu excepția cazurilor cînd în cadrul controlului se depistează încălcări foarte grave în sensul prezentei legi.

(11) Organul de control nu este în drept să supună controlului o perioadă de activitate a persoanei care desfășoară activitate de întreprinzător mai mare de 3 ani de pînă la data începerii controlului. Actele și acțiunile anterioare perioadei supuse controlului se verifică doar în privința consecințelor acestora dacă acestea s-au produs în interiorul perioadei supuse controlului.

(12) În cadrul zonelor economice libere se planifică și se efectuează doar controale comune, în baza unui plan al controalelor distinct și consolidat, corespunzător unei zone economice libere, aprobat în conformitate cu prevederile legii.

Articolul 5. Limitele dreptului la control

(1) Inspectorul exercită controlul asupra persoanei supuse controlului doar în limitele competenței atribuite prin lege.

(2) Niciun inspector nu poate invoca, pentru justificarea competenței sale, a dreptului de a exercita controlul, de a constata o încălcare și de a aplica o sancțiune, un act normativ care nu a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și nu a intrat în vigoare în modul corespunzător.

Articolul 5¹. Limitele generale ale controlului și ale măsurilor

în cadrul acestuia

(1) Controlul se inițiază doar în urma analizei și evaluării riscurilor. Efortul și timpul alocat controlului, precum și metoda de control aplicată trebuie să fie proporționale nivelului de risc stabilit.

(2) Controlul se desfășoară doar în baza și în limitele listei de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control în cauză. Lista de verificare poate fi aplicată doar în cazul în care este aprobată, conform rigorilor stabilite de Guvern și prezenta lege, prin actul normativ al autorității publice centrale cu competențe în domeniul de control, la propunerea organului de control corespunzător și în urma consultărilor publice. Lista de verificare aprobată este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina electronică a organului de control.

(3) Acțiunile organului de control și măsurile aplicate în cadrul controlului sînt raportate la următoarele niveluri de încălcări ale legislației:

a) minore - încălcări ale legislației a căror înlăturare poate avea loc fără ca activitatea curentă a persoanei să fie afectată și care nu creează pericol iminent pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor;

b) grave - încălcări ale legislației a căror înlăturare nu este posibilă în timpul controlului, fiind necesară și posibilă alocarea unei perioade de timp pentru acțiuni de înlăturare, și care creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru societate, care, dacă nu este înlăturat în termenul indicat, va deveni imediat;

c) foarte grave - încălcări ale legislației a căror înlăturare nu este posibilă în timpul controlului, însă acțiuni în acest sens necesită a fi întreprinse imediat, și care creează pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent și imediat pentru societate. Sînt echivalate cu încălcări foarte grave încălcările grave care nu au fost înlăturate în termenul indicat în prescripție.

(4) În cazul încălcărilor minore pot fi emise doar prescripții în baza cărora se recomandă și se indică modalități de înlăturare a încălcărilor, însă nu pot fi aplicate sancțiuni prevăzute de legea contravențională sau altă lege și nu pot fi aplicate măsuri restrictive.

(5) În cazul încălcărilor grave, pe lângă recomandări de înlăturare și oferire a termenului în care se vor înlătura încălcările, pot fi aplicate sancțiuni, însă nu pot fi aplicate măsuri restrictive.

(6) În cazul încălcărilor foarte grave se indică modalitățile de înlăturare, se aplică sancțiuni și/sau măsuri restrictive în conformitate cu prevederile legii, după caz.

Articolul 6. - *abrogat*

Articolul 7. - *abrogat*

Articolul 8. Înregistrarea controalelor

(1) Organele de control sînt obligate să înregistreze în Registrul de stat al controalelor următoarele date:

a) denumirea (numele) persoanei și obiectului supuse controlului și punctajul curent de risc atribuit;

b) numărul și data aprobării planului de control;

c) numărul, data și ora emiterii delegației de control;

d) durata controlului;

e) tipul controlului;

f) scopul și aspectele care urmează să fie supuse controlului;

g) data introducerii informației privind controlul efectuat.

(2) Organele de control sînt obligate să includă datele menționate la alin. (1) în Registrul de stat al controalelor după cum urmează:

a) pentru controalele planificate: informația specificată la lit. a) și b) - în cel mult 5 zile lucrătoare de la data aprobării planului controalelor și informația de la lit. c)-f) - cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data începerii controlului;

b) pentru controalele inopinate: toată informația specificată la lit. a), c)-f) – cel târziu la momentul începerii controlului.

(3) La încheierea controlului, organele de control sînt obligate să includă în Registrul de stat al controalelor informația de la alin. (1) lit. g), nota de motivare a controlului inopinat și procesul-verbal de control. În cazul întocmirii pe suport de hîrtie a procesului-verbal de control și a notei de motivare a controlului inopinat, copiile electronice ale acestora se includ în Registrul de stat al controalelor în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii acestora.

(4) În cazul în care, la întocmirea procesului-verbal de control prin care se constată o contravenție, este întocmit și un plan de remediere conform prevederilor capitolului V¹ din Codul contravențional nr. 218/2008, organele de control includ în Registrul de stat al controalelor și informația despre planul respectiv în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data întocmirii planului.

Articolul 9. Registrul de stat al controalelor

(1) Registrul de stat al controalelor reprezintă o resursă informațională specializată care asigură evidența centralizată a informației sistematizate cu privire la controalele de stat, planificate și efectuate, precum și la rezultatele controalelor respective, și este ținut de autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor, în modul stabilit de Guvern.

(2) Accesul tuturor persoanelor la Registrul de stat al controalelor este garantat și gratuit. Accesul în mod electronic al agenților economici se realizează prin metode și/sau tehnici de autentificare în modul stabilit de Guvern.

(3) Datele specificate la art. 8 pot fi accesate de autoritatea stabilită la art. 10 și de alte autorități ale administrației publice în limita necesară pentru exercitarea funcțiilor și atribuțiilor stabilite de lege, precum și de persoana supusă controlului, la care se referă datele în cauză. Informația cu privire la inițierea controlului inopinat este accesibilă persoanei supuse controlului din momentul inițierii controlului.

(4) Registrul de stat al controalelor este unica platformă electronică de generare, modificare, procesare și stocare în format electronic a documentelor aferente controlului în domeniile pentru care se aplică prezenta lege.

(5) Documentele electronice create în baza Registrului de stat al controalelor au prioritate față de documentele pe suport de hîrtie emise de același organ de control sau față de documentele electronice create în baza altui program, în caz de divergențe sau incertitudini privind cuprinsul și autenticitatea acestora. Toate documentele electronice stocate în Registrul de stat al controalelor, indiferent dacă sînt create în baza registrului sau nu, se prezumă a fi valide și autentice pînă la proba contrarie.

(6) Forma/parametrii documentelor aferente controlului – plan, delegație, proces-verbal de control – create în baza Registrului de stat al controalelor sînt obligatorii. Documentele care au altă formă sau alți parametri decît cei stabiliți expres în Registrul de stat al controalelor sînt nule.

(7) Organele de control sînt obligate să utilizeze Registrul de stat al controalelor pentru crearea documentelor ce țin de controalele efectuate și, la necesitate, pot imprima copii și duplicate ale acestor documente pe suport de hîrtie.

Capitolul II

SUPRAVEGHEREA CONTROALELOR

Articolul 10. Autoritatea administrației publice centrale
de supraveghere a controalelor

Autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor este Cancelaria de Stat, denumită în continuare *autoritate de supraveghere a controalelor*.

Articolul 11. Atribuțiile autorității de supraveghere a controalelor

Autoritatea de supraveghere a controalelor are următoarele atribuții:

a) supraveghează respectarea prezentei legi, inclusiv de către autoritățile publice centrale și locale în cadrul procesului de reglementare a activității de control de stat asupra activității de întreprinzător;

b) asigură introducerea datelor privind controalele, planificarea și efectuarea acestora în Registrul de stat al controalelor;

c) colectează și analizează informația necesară pentru a asigura aplicarea principiilor și mecanismelor prevăzute de prezenta lege;

d) acordă suport consultativ persoanelor supuse controlului și organelor abilitate cu funcții de control în privința aplicării principiilor și mecanismelor prevăzute de prezenta lege.

Articolul 12. Drepturile autorității de supraveghere a controalelor

În exercitarea atribuțiilor și obligațiilor sale, autoritatea de supraveghere a controalelor este în drept:

a) să solicite și să primească de la organele abilitate cu funcții de control, de la autoritățile administrației publice centrale și locale și de la alte instituții publice informația necesară pentru verificarea corectitudinii datelor introduse în Registrul de stat al controalelor;

b) să recomande efectuarea de controale comune în cazul cînd oportunitatea acestora reiese din analiza informației deținute;

c) să recomande modificarea graficelor controalelor pentru a garanta respectarea principiilor prevăzute de prezenta lege;

d) - *abrogată*;

e) să înainteze, conform legii, organelor competente sesizări în scopul înlăturării cauzelor și condițiilor care au favorizat comiterea de acțiuni neconforme legii de către organele abilitate cu funcții de control și/sau persoanele din cadrul acestora;

f) să elaboreze și să propună Guvernului modificări la legislația în vigoare pentru a o aduce în concordanță cu prevederile prezentei legi.

Articolul 13. Obligațiile autorității de supraveghere a controalelor

În exercitarea atribuțiilor sale, autoritatea de supraveghere a controalelor este obligată:

a) să activeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezenta lege și cu alte acte normative;

b) să asigure și să coordoneze procesul de completare continuă a Registrului de stat al controalelor;

c) să supravegheze corectitudinea introducerii în Registrul de stat al controalelor a datelor privind controalele, planificarea și efectuarea acestora de către fiecare organ abilitat cu funcții de control;

d) să analizeze și să confrunte informația din Registrul de stat al controalelor, din petiții și orice surse disponibile de informație pentru a monitoriza legalitatea acțiunilor și procedurilor de control în cazul survenirii contestațiilor de la persoanele supuse controlului;

e) la depistarea presupuselor abuzuri, ilegalități sau încălcări ale principiilor prevăzute de prezenta lege, să colecteze și să asigure datele necesare pentru a facilita procesul de constatare și de probațiune pentru organele abilitate cu investigarea și constatarea acestor fapte și, după caz, cu sancționarea organelor abilitate cu funcții de control și a persoanelor din cadrul acestora;

f) la depistarea, în procesul de analiză și gestionare a informației din domeniul de competență, a presupuselor abuzuri, ilegalități sau încălcări ale principiilor prevăzute de prezenta lege din partea organelor abilitate cu funcții de control sau din partea persoanelor din cadrul acestora, să sesizeze organele abilitate cu aplicarea sancțiunilor disciplinare, contravenționale și/sau cu efectuarea urmăririi penale;

g) să primească și să înregistreze petiții, declarații, comunicări, sesizări și alte informații în scopul exercitării atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor stabilite de lege;

h) - *abrogată*;

i) să participe la pregătirea și la perfecționarea cadrelor din organele abilitate cu funcții de control în scopul implementării principiilor și mecanismelor prevăzute de prezenta lege;

j) să asigure protecția și păstrarea informației care constituie secret comercial, precum și a altor informații apărute prin lege care au devenit cunoscute în procesul exercitării atribuțiilor.

Capitolul III

TIPURILE DE CONTROL

Secțiunea 1

Controlul planificat

Articolul 14. Periodicitatea controalelor planificate

(1) Unul și același organ de control nu este în drept să efectueze controlul planificat mai mult decât o dată într-un an calendaristic asupra uneia și aceleiași persoane sau asupra unuia și aceluiași obiect al controlului în cazul în care persoana deține mai multe obiecte distincte, amplasate separat de sediu și de alte obiecte, cu excepția cazurilor în care se impune o frecvență mai înaltă a controalelor conform metodologiei de planificare a controlului în baza criteriilor de risc, aplicată domeniului de control în cauză.

(2) Limita de timp indicată la alin. (1) nu se aplică pentru inițierea controalelor inopinate, efectuate conform secțiunii a 2-a din prezentul capitol. Faptul desfășurării controlului inopinat se ia în considerare la întocmirea următorului plan de control.

(3) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul reorganizării sau lichidării persoanei supuse controlului.

(4) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul reorganizării organului de control și atribuirii totale sau parțiale a competențelor acestuia altui organ de control.

Articolul 15. Planul controalelor

(1) Organul de control întocmește anual planul controalelor pentru anul următor.

(2) Planul controalelor se înregistrează de către fiecare organ abilitat cu funcții de control în Registrul de stat al controalelor pînă la data de 1 decembrie a anului care precede anul calendaristic la care se referă planul controalelor.

(3) Pînă la finele anului de gestiune, organul de control aprobă planul controalelor pentru anul următor și îl publică pe pagina sa electronică și în Registrul de stat al controalelor. Planul se aprobă prin decizia organului de control și stabilește un număr exact de controale planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul unui an calendaristic.

(4) Organele de control nu sînt în drept să modifice ordinea controalelor planificate după înregistrarea și publicarea planului controalelor și/sau să efectueze controale planificate în cazul în care acestea nu au fost incluse în plan. În maximum 5 zile lucrătoare după aprobarea planului controalelor, dar pînă la publicarea acestuia, organul de control este obligat să-l contrapună planurilor de control ale celorlalte organe de control cu scopul de a identifica agenții economici care sînt incluși în planuri diferite și de a coordona efectuarea controalelor comune, precum și de a introduce ajustările necesare în ordinea de executare a planului.

(5) Planul controalelor identifică persoanele care vor fi controlate, prioritatea acestora și ordinea în care vor fi controlate, în dependență de riscul prezentat, de particularitățile sezoniere într-un domeniu de control, în dependență de resursele disponibile, graficul de lucru al organului pe parcursul anului și de alte circumstanțe relevante. Numărul persoanelor incluse în plan se raportează obligatoriu la suma controalelor posibile și la durata totală a acestora pe parcursul întregului an, precum și la resursele umane și tehnologice disponibile ale organului de control.

(6) Persoanele care urmează a fi supuse controlului sînt expuse în planul controalelor în ordine descrescătoare a punctajului de risc, de la cel mai înalt grad de risc la cel mai scăzut, punctajul fiind acordat în baza criteriilor de risc aprobate prin metodologia corespunzătoare. Planul indică, în scop informativ, pentru fiecare persoană, trimestrul în care e preconizat controlul.

(7) Executarea planului controalelor trebuie să fie clară, previzibilă și consecutivă. Organul de control este obligat să respecte ordinea de executare stabilită în plan.

(8) În cazul inițierii unui control comun la o persoană inclusă în planul controalelor, dacă încă nu s-a realizat controlul planificat la această persoană, organul de control va anula controlul planificat pentru anul curent, pentru domeniul aferent controlului comun efectuat, după efectuarea controlului comun și va ajusta ordinea de executare a planului în mod corespunzător.

(9) La efectuarea controlului planificat, dacă în anul curent deja a fost efectuat un control inopinat la aceeași persoană, organul de control va ajusta/restrînge durata controlului și aria aspectelor necesare de a fi verificate în corespundere cu controlul inopinat deja efectuat.

Articolul 16. Criteriile de întocmire a planului controalelor

(1) Planul controalelor se întocmește de către organul de control în baza criteriilor de risc stabilite conform particularităților obiectului controlului, persoanelor supuse controlului și ale raporturilor anterioare cu organul de control (data efectuării ultimului control, încălcări anterioare).

(2) La propunerea organelor de control pe domeniile lor aferente, Guvernul va aproba criteriile de risc pentru toate domeniile de control, modul de stabilire a gradelor de risc, de ponderare și utilizare a criteriilor în cauză pentru determinarea gradului de risc al persoanelor la planificarea controlului de stat.

Articolul 17. Controlul comun

(1) Două sau mai multe organe de control, în cazul în care sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 4 alin. (7), sînt obligate să decidă de comun acord, cu notificarea prealabilă a autorității de supraveghere a controalelor, exercitarea unui control comun asupra unei persoane supuse controlului.

(2) Inspectorilor li se vor emite delegații separate de control în condițiile art. 21 alin. (2).

(3) Dacă, deși s-a aprobat un control comun, unul sau mai multe dintre organele de control împuternicite nu au participat la el, acestea pierd dreptul de a exercita controlul asupra persoanei respective odată cu emiterea procesului-verbal de control de către organul (organele) care a exercitat controlul.

(4) Toate deciziile, acțiunile și actele care, conform prezentei legi, trebuie efectuate de un singur organ de control se vor efectua de comun acord de către organele de control care participă la controlul comun.

(5) Divergențele apărute între organele de control sînt interpretate în favoarea persoanei supuse controlului, cu luarea unei decizii mai favorabile acesteia.

Articolul 18. Notificarea delegației de control

(1) Organul de control va expedia persoanei supuse controlului un exemplar al delegației de control astfel încît între momentul primirii efective a exemplarului și momentul începerii controlului să treacă cel puțin 5 zile lucrătoare, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare. Delegația de control se comunică persoanei supuse controlului prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării de către persoana respectivă. Comunicarea la adresa electronică indicată a persoanei controlate și recepționarea delegației de control în format electronic, semnată cu semnătură electronică avansată calificată, se consideră comunicare la sediul acesteia.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) nu se aplică în cazul în care există temeiuri pentru efectuarea unui control inopinat, conform art.19. În acest caz, un exemplar al delegației de control, semnată de persoana responsabilă a organului de control, se înmînează, contra semnătură, persoanei care urmează a fi supusă controlului la începutul controlului.

(3) La delegația de control se anexează, în mod obligatoriu, listele de verificare în temeiul cărora se va desfășura controlul în cauză.

Secțiunea a 2-a

Controlul inopinat

Articolul 19. Temeiurile și condițiile efectuării controalelor

inopinate

(1) Organul de control poate decide efectuarea a controalelor inopinate asupra unei persoane, în baza evaluării riscurilor, precum și poate emite inspectorului delegație de control, doar în cazul:

1) - *abrogat*.

2) deținerii informațiilor/indiciilor, susținute prin probe aflate în posesia organelor de control, despre existența situațiilor de avarie, incident sau încălcare gravă a regulilor de securitate ori siguranță care prezintă un pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor, dacă sînt întrunite următoarele condiții:

a) necesitatea inițierii controlului este motivată în prealabil;

b) poate fi rezonabil stabilit, din informația deținută pînă la inițierea controlului și din nota de motivare, că doar intervenția inopinantă prin control va preveni și/sau stopa încălcările care în mod iminent provoacă prejudicii sau că astfel ar putea fi diminuate substanțial prejudiciile deja cauzate;

3) verificării informației, care, conform legii, este raportată în mod obligatoriu, dacă sînt întrunite următoarele condiții:

a) această informație nu a fost prezentată în termenul stabilit de lege sau de un act normativ;

b) organul abilitat cu funcții de control sau organul responsabil de recepționarea informației corespunzătoare nu a primit notificare justificativă din partea persoanei obligate să raporteze informația în termen și/sau această persoană nu a răspuns în termen rezonabil la înștiințarea din partea organului responsabil;

4) verificării informației obținute în cadrul altui control la întreprinzătorul cu care persoana controlată a avut anterior relații economice, dacă sînt întrunite următoarele condiții:

a) întreprinzătorul refuză să prezinte informațiile în cauză;

b) nu există altă modalitate de obținere a informației în cauză;

c) informația dată este decisivă și indispensabilă pentru atingerea scopului controlului inițiat anterior;

5) solicitării directe din partea persoanei care urmează a fi supusă controlului de a fi inițiat controlul.

6) deținerii informațiilor/indiciilor, susținute prin probe aflate în posesia organelor de control, altor instituții de stat, despre existența situațiilor privind încălcarea prevederilor Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

7) deținerii informațiilor/indiciilor privind utilizarea muncii nedeclarate, achitarea salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă, privind traficul de ființe umane sau exploatarea în muncă la angajator.

(2) Controalele inopinate nu pot fi desfășurate în baza informațiilor neverificate și/sau provenite dintr-o sursă anonimă.

(2¹) Plîngerile și petițiile, inclusiv sesizările sau solicitările organelor de drept sau ale altor organe de stat, pot constitui temei pentru un control inopinat doar în condițiile respectării prevederilor alin.(1) și (2) și doar dacă circumstanțele sau informațiile pe care acestea le conțin, fiind analizate în baza evaluării riscurilor, indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări care în mod iminent provoacă prejudicii și dacă aceste circumstanțe și informații sînt probate în vreun fel. Plîngerile, petițiile sau alte sesizări care nu motivează inițierea imediată a unui control inopinat, în baza analizei riscurilor, pot fi luate în

considerare la următoarea planificare anuală a controalelor.

(3) Controalele inopinate nu pot fi efectuate în cazul când există orice alte modalități directe sau indirecte de obținere a informației necesare de către organul abilitat cu funcții de control, inclusiv cele deținute de alte organe de supraveghere/control, deținători de registre publice, autorități și instituții publice.

(3¹) Nota de motivare pentru inițierea controlului inopinat în temeiul alin. (1) pct. 2) conține analiza și argumentarea necesară privind întrunirea condițiilor stabilite la punctul în cauză. În cadrul notei se va argumenta necesitatea intervenției prin expunerea în detaliu a circumstanțelor și informației ce stau la baza concluziilor și acțiunilor organului de control, posibilele încălcări ce rezultă din informația și probele deținute până la inițierea controlului și estimarea rezonabilă a pericolului și consecințelor în cazul neintervenției organului de control.

(4) Controlul efectuat în conformitate cu temeiul specificat la alin. (1) pct. 5) este inițiat în termene proximale de organul abilitat cu dreptul dat și are exclusiv aspect consultativ și constatat, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului se depistează indicii ai infracțiunii. Cheltuielile acțiunii de control efectuate în conformitate cu temeiul specificat la alin. (1) pct. 5) vor fi suportate de solicitant în cazul în care persoana ce urmează a fi supusă controlului nu este obligată prin lege să solicite controlul.

(5) - *abrogat.*

(6) În cadrul controlului inopinat pot fi supuse controlului doar aspectele care au servit ca temei pentru inițierea controlului, conform alin. (1).

(7) Cheltuielile pentru efectuarea controlului de stat, inclusiv cele pentru analize, expertize, investigații necesare în cadrul controlului de stat, se suportă de către organul de control. Face excepție de la această prevedere controlul prevăzut la alin.(1) pct.5), pentru care cheltuielile sînt reglementate la alin.(4).

(8) Plățile colectate de la realizarea controalelor efectuate în temeiul specificat la alin.(1) pct.5) se distribuie între bugetul organului de control și bugetul de stat. Criteriile și metodologia de stabilire a cîsumurilor plăților, cîsumurile acestor plăți și modul de distribuie, între bugetul organului de control și bugetul de stat, a veniturilor obținute din aceste plăți se aprobă de Guvern. Veniturile din plățile de la realizarea controalelor efectuate în temeiul specificat la alin.(1) pct.5), care se distribuie în bugetul organului de control, se utilizează, pe măsura încasării lor, la acoperirea cheltuielilor pentru efectuarea controalelor de stat și la dezvoltarea instituției.

Articolul 19¹. Controlul în cadrul procedurii de eliberare a

actului permisiv și/sau licenței

(1) Controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv și/sau licenței se inițiază la solicitare, în temeiul art. 19 alin. (1) pct. 5).

(2) Vizita inspectorului la fața locului, solicitată de agentul economic, cu scopul de

preluare a unor mostre necesare pentru eliberarea unui certificat/act ce atestă calitatea, conformitatea sau inofensivitatea unor produse nu este calificată drept control în sine, cu excepția cazurilor când această vizită presupune o evaluare mai complexă sau este încadrată într-un proces de supraveghere și control cu o durată mai lungă.

(3) Controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv și/sau licenței se efectuează doar în cazul în care acest lucru este prevăzut expres de actele legislative în calitate de condiție procedurală pentru eliberarea unui act permisiv și/sau licenței. În cadrul controlului în cauză pot fi supuse verificării doar aspectele necesare pentru a stabili întrunirea condițiilor expres și exhaustiv indicate de lege pentru eliberarea unui act permisiv și/sau licenței.

(4) Controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv și/sau licenței se inițiază în urma solicitării pentru actele respective în cel mult 5 zile de la primirea solicitării de către organul emitent al actului permisiv/licenței și nu necesită întocmirea delegației de control în acest sens.

(5) Toate cheltuielile aferente controlului în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv și/sau licenței vor fi incluse în plata pentru actul în cauză și suportate de agentul economic solicitant al actului permisiv/licenței prin achitarea plății pentru acestea.

(6) Controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv/licenței are exclusiv aspect consultativ și constatatator, astfel încât în cadrul sau în urma acestui control nu pot fi aplicate măsuri restrictive ori sancțiuni, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului se depistează indici ai infracțiunii.

(7) În cazul în care persoana care urmează a fi controlată prin control planificat solicită un control în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv/licenței de la același organ de control, în termenul de la notificarea delegației de control pînă la efectuarea controlului planificat, organul de control va cumula aceste două acțiuni de control. Controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv și/sau licenței se va efectua asupra aspectelor aferente eliberării actului respectiv cu aplicarea restricțiilor din prezentul articol. În vederea verificării altor aspecte decît cele necesare pentru eliberarea actului permisiv și/sau licenței se vor aplica regulile pentru control planificat stabilite de prezenta lege.

Capitolul IV

PROCEDURA DE CONTROL

Articolul 20. Delegația de control

(1) Controlul se efectuează în temeiul delegației semnate de conducătorul organului abilitat cu funcții de control.

(2) Delegația de control va conține:

a) numărul și data emiterii;

b) date de identificare a organului de control emitent;

c) trimitere la prevederile legale care, în mod expres, acordă organului respectiv atribuția de control în cazul pentru care se emite delegația;

d) tipul controlului și temeiul inițierii lui (pentru controale inopinate se indică inclusiv prevederea aplicabilă de la art. 19, iar pentru controalele planificate se indică numărul planului controalelor, data aprobării și locul publicării);

e) date despre inspectorii (nume, prenume, funcția deținută);

f) date despre persoana supusă controlului (denumirea/numele persoanei; codul fiscal; sediul/adresa subdiviziunii controlate și codul acesteia, după caz, alte date de contact);

g) obiectul/obiectele care urmează a fi supuse controlului;

h) scopul, metoda de control și aspectele ce urmează a fi verificate, trimitere expresă la lista de verificare aplicabilă și actul normativ prin care aceasta este aprobată;

i) data începerii controlului și durata preconizată a acestuia.

(3) În cazul controalelor planificate, delegația de control se întocmește în temeiul planului controalelor, aprobat și înregistrat. În cazul controalelor inopinate se întocmește delegația de control, în temeiul art. 19, precum și nota de motivare aferentă. La delegația pentru controale inopinate se anexează nota de motivare în baza căreia a fost emisă delegația, astfel încât persoana care urmează a fi supusă controlului să poată lua cunoștință de nota în cauză.

(4) Inspectorii specificați în delegație sînt selectați în mod aleatoriu, luîndu-se în considerare și specializarea acestora conform domeniului de control aferent.

Articolul 21. Dreptul de a începe controlul

(1) Inspectorul are dreptul să înceapă controlul conform procedurii stabilite de prezenta lege doar în cazul cînd sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) prezentarea legitimației;

b) înmînarea exemplarului delegației de control;

c) existența probelor care demonstrează prezența unuia sau mai multor temeiuri dintre cele specificate la art. 19, în cazul controalelor inopinate;

d) expirarea termenului minim de notificare specificat la art. 18, în cazul controalelor planificate;

e) - *abrogată*;

f) înregistrarea delegației de control în Registrul de stat al controalelor, iar în cazul controlului inopinat – și a notei de motivare.

(2) Controlul poate fi exercitat doar de inspectorii specificați expres în delegația de

control și doar în timpul programului de activitate al persoanei controlate sau al subdiviziunii acesteia. Pentru efectuarea controlului nu pot fi desemnate persoane a căror desemnare este susceptibilă să genereze situații de conflict de interese în sensul Legii nr.16-XVI din 15 februarie 2008 cu privire la conflictul de interese.

(3) În cazul în care este necesar de a înlocui inspectorul sau de a desemna inspectori suplimentari, se emite o nouă delegație de control.

(4) În cazul când nu sînt respectate prevederile alin. (1)-(3), persoana supusă controlului este în drept:

a) să interzică accesul în incintă și să refuze orice cooperare cu persoana care pretinde a fi inspector;

b) să apeleze la suportul organelor de poliție pentru evacuarea din incintă a persoanei care pretinde a fi inspector.

(5) În cazul când nu sînt respectate prevederile alin. (1)-(3), persoana supusă controlului este obligată să anunțe autoritatea de supraveghere a controalelor despre încălcările depistate.

(6) Prin derogare de la alin. (1), în cazuri expres stabilite de legea specială și dacă este necesar pentru metoda de control aleasă, inspectorii pot să își dezvăluie identitatea și să înmîneze exemplarul delegației de control după efectuarea controlului, însă pînă la completarea și semnarea procesului-verbal de control. Despre posibilitatea de înmînare ulterioară a delegației de control se face o mențiune expresă în textul delegației pînă la aprobarea acesteia de către conducătorul organului de control.

(7) Controlul poate fi desfășurat de minimum doi inspectori, delegați de la același organ de control sau de la mai multe organe de control, în cazul controalelor comune. În cazul prezenței unui singur inspector, controlul nu poate fi început, iar persoana controlată este în drept să refuze accesul la obiect pentru inițierea controlului comun.

Articolul 22. Durata controlului

(1) Indiferent de temeiul invocat și de tipul controlului, acesta nu poate fi efectuat și delegația de control nu mai este valabilă la expirarea a 5 zile calendaristice de la data începerii controlului.

(2) În cazul controalelor inopinate, termenul de 5 zile poate fi prelungit cu încă 5 zile de către conducătorul organului de control în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului.

(2¹) Controlul planificat care nu a fost început în termenul prevăzut la art.18 alin.(1) și controlul inopinat care nu a fost început la data indicată în delegația de control, indiferent de temeiul invocat, nu mai pot fi efectuate și delegația de control își pierde valabilitatea după expirarea acestui termen - pentru controlul planificat - și, respectiv, după data începerii controlului, stabilită în delegație - pentru controlul inopinat.

(3) Procedura de control se încheie și se întocmește procesul-verbal de control dacă este evident că posibilitățile inspectorului de a exercita controlul au fost epuizate, chiar dacă termenul stabilit în delegație încă nu a expirat.

Articolul 23. Drepturile inspectorului

(1) În procesul efectuării controlului, inspectorul are dreptul:

a) să pătrundă în orice încăpere utilizată de întreprinzător în activitatea sa, în măsura în care aceasta este parte a obiectului controlului, cu excepția domiciliului, în cazul când lipsește permisiunea posesorului legal. În caz de necesitate, inspectorul va putea intra în domiciliu sau în încăperea asimilată domiciliului doar cu asistența poliției, în condițiile legii;

b) să ceară informații, certificate, licențe, autorizații și alte documente obligatorii, cu respectarea prevederilor art. 5 alin. (2), relevante obiectului controlului;

c) să facă copii, înregistrări foto sau video ale documentelor sau ale altor obiecte purtătoare de informații;

d) să inspecteze și să măsoare bunuri, să preleveze mostre din ele, cu includerea informației despre prelevarea mostrelor în procesul-verbal de control. În acest scop, inspectorul are dreptul să deschidă pachete, ambalaje, să rupă sigilii. La cererea persoanei prejudiciate, inspectorul, după caz, va preleva și a doua mostră, cu excepția cazului când actul normativ dispune altfel;

e) să inspecteze mijloacele de transport doar în cazul când deține informații că în ele se află bunuri care constituie obiectul controlului sau dacă mijloacele de transport sînt obiect al controlului în corespundere cu domeniul de control.

(2) - *abrogat.*

(3) Controlul va exercita drepturile specificate la alin. (1) doar în limitele competenței sale administrative și doar în măsura în care acest lucru este cerut de obiectul controlului stipulat în delegația de control.

Articolul 24. Obligațiile inspectorului

(1) În procesul efectuării controlului, inspectorul este obligat:

a) să informeze persoana supusă controlului despre drepturile și obligațiile acesteia;

b) să pună la dispoziția persoanei supuse controlului, în formă electronică ori pe suport de hîrtie, toate documentele normative și actele normative ce vor fi utilizate în cadrul controlului și în a căror bază se efectuează controlul;

c) să acorde suportul necesar persoanei supuse controlului pentru înțelegerea deplină a prevederilor documentelor normative și actelor normative în a căror bază se efectuează controlul;

d) să aprecieze obiectiv și echidistant toate aspectele ce țin de efectuarea controlului;

e) să asigure integritatea bunurilor și a documentației persoanei supuse controlului;

f) - *abrogată*;

g) să prezinte legitimația de serviciu persoanei supuse controlului și să-i permită să ia cunoștință de aceasta;

h) să nu divulge conținutul documentelor și al informațiilor de care a luat cunoștință în procesul efectuării controlului, decât în cadrul colaborării cu alte organe de control;

i) să anexeze la procesul-verbal de control orice documente sau copii ale acestora și explicații în scris ale persoanei supuse controlului și/sau ale angajaților acesteia;

j) să întocmească procesul-verbal de control și să înmâneze persoanei supuse controlului un exemplar al acestuia.

(2) În procesul efectuării controlului, inspectorul nu este în drept:

a) să solicite și să examineze documente și informații ce nu țin de competența sa și nu sînt relevante obiectului controlului;

b) să verifice aspecte care, conform legii, sînt obiectul controlului altor organe de control sau nu sînt indicate în procesul-verbal și delegația de control;

c) să efectueze, în cazul controlului inopinat, controale în lipsa reprezentanților persoanei supuse controlului, dacă există temeiuri de a considera că absența acestora este nejustificată;

d) să solicite persoanei supuse controlului resurse (încăperi, transport, tehnică de calcul, copiatoare, rechizite de birou etc.) și să se folosească de acestea fără acordul persoanei în cauză;

e) să ridice bunuri, utilaje, documente, dispozitive de stocare a datelor, tehnica de calcul sau alte obiecte purtătoare de informații;

f) să solicite de la persoana supusă controlului informații care au fost prezentate anterior de către aceasta organului de control și care nu au legătură cu obiectul și aspectele supuse controlului;

g) să aplice măsuri restrictive și/sau sancțiuni contravenționale pentru încălcările depistate în cadrul controlului cu încălcarea limitelor stabilite de prezenta lege.

Articolul 25. Drepturile persoanei supuse controlului

În procesul efectuării controlului, persoana supusă controlului este în drept:

a) să verifice delegația de control și să ia cunoștință de legitimația de serviciu a inspectorului;

b) să fie informată referitor la drepturile și obligațiile sale;

c) să conteste acțiunile inspectorilor;

d) să prezinte dovezi și explicații în favoarea sa;

e) să ceară anexarea la procesul-verbal de control a oricăror documente sau copii ale acestora, pe care are dreptul să aplice semnătura și să dea explicații în scris, precum și să ceară includerea în actul de control a mențiunilor cu privire la unele fapte sau drepturi/obligații;

f) să solicite o singură dată, în cazuri temeinic justificate, organului de control suspendarea sau amânarea controlului pentru o altă perioadă în cazul în care efectuarea controlului va afecta funcționarea sa normală sau va duce la suspendarea activității sale ori în cazul în care, din considerente obiective, ea nu poate fi supusă controlului;

g) să ia cunoștință de procesul-verbal de control și de alte documente, întocmite în cadrul controlului;

h) să asiste personal sau prin reprezentantul său în procesul controlului;

i) să obțină acces gratuit și autorizat la toată informația și documentele care se referă la controalele efectuate sau care vor fi efectuate asupra sa, inclusiv prin Registrul de stat al controalelor;

j) să indice organului de control adresa sa electronică la care organul în cauză este obligat să transmită notificările și informația/documentele aferente controlului;

k) să documenteze acțiunile inspectorilor și ale persoanelor care îi însoțesc în interes de serviciu prin proba cu martori și/sau prin intermediul altor mijloace, precum mijloacele de înregistrare foto, video, audio etc. Prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate se realizează în baza interesului legitim al persoanelor supuse controlului, conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În procesul efectuării controlului, persoana supusă controlului nu este obligată să obțină acceptul sau să informeze prealabil persoanele vizate despre documentarea acțiunilor acestora și despre utilizarea unor astfel de mijloace.

Articolul 26. Obligațiile persoanei supuse controlului

(1) Persoana supusă controlului este obligată:

a) să prezinte documentele și informațiile ce țin direct de obiectul controlului, solicitate de inspector în vederea efectuării controlului;

b) - *abrogată*;

c) să permită accesul inspectorilor în încăperile sale de serviciu pe parcursul programului de lucru;

d) să asigure, la inițierea controlului și pe durata desfășurării acestuia, prezența conducătorului său ori a reprezentantului.

(2) Persoana supusă controlului și angajații acesteia, în limitele competenței, au obligația de a coopera cu inspectorul și de a contribui la exercitarea drepturilor acestuia specificate la art. 23.

(3) Persoana supusă controlului care, în virtutea prevederilor legii, este ținută de o obligație de confidențialitate poate refuza cooperarea doar în limita și în măsura în care cererea inspectorului intră în conflict cu obligația de confidențialitate.

(4) Orice constatare a unui fapt, care ulterior nu poate fi probat sau care împiedică efectuarea controlului (lipsa persoanei la adresa indicată, îngrădirea accesului, refuzul de a prezenta documentația solicitată etc.), stabilit de inspector în procesul efectuării controlului, va fi consemnat în procesul-verbal de control, semnat de inspector și de reprezentantul persoanei supuse controlului sau, în caz de refuz ori de imposibilitate a prezenței acestuia, de cel puțin 2 martori.

Articolul 27. Neadmiterea afectării și/sau suspendării activității

persoanei supuse controlului

(1) Organelor de control și colaboratorilor acestora li se interzice, în procesul realizării funcțiilor de control, să afecteze funcționarea normală a persoanei supuse controlului și/sau să întreprindă măsuri ce vor conduce la suspendarea completă sau temporară a activității acesteia, cu excepția cazurilor de încălcări foarte grave, în sensul prezentei legi, care necesită aplicarea măsurilor restrictive corespunzătoare.

(2) Orice daune cauzate persoanei supuse controlului prin încălcarea prevederilor alin. (1) de către organele de control și colaboratorii acestora în procesul realizării funcțiilor de control, prin prescripțiile și deciziile luate în urma efectuării controlului, vor fi reparate din contul organului de control și/sau din contul colaboratorilor acestuia. În cazul nerezolvării pe cale amiabilă a conflictului, persoana prejudiciată poate acționa în instanța de judecată organul de control și/sau colaboratorii acestuia.

(3) Faptul cauzării de daune și quantumul despăgubirilor în cazurile specificate la alin. (2) sînt stabilite de instanța de judecată, la cererea persoanei interesate.

Articolul 28. Încheierea procedurii de control

(1) Procedura de control se încheie prin întocmirea de către inspectorii a unui proces-verbal de control, care se completează și se semnează de toți inspectorii indicați în delegația de control, la locul efectuării controlului.

(2) Procesul-verbal de control este documentul prin care se confirmă faptul desfășurării controlului și în care se conține toată informația cu privire la controlul desfășurat, la procedurile aplicate și constatările în urma acestuia, prescripțiile și recomandările înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive aplicate și sancțiunile stabilite în urma controlului. Procesul-verbal de control este alcătuit din partea constatatoare, partea prescriptivă și partea sancționatorie și conține în mod obligatoriu:

a) denumirea completă a organului de control, numele complet și funcția persoanelor

care au efectuat controlul;

b) date cu privire la delegația de control și temeiul efectuării controlului;

c) denumirea completă/numele persoanei supuse controlului și identificarea obiectului de control;

d) tipul controlului;

e) lista de verificare aplicată;

f) date privind toate aspectele, documentele, bunurile, încăperile, produsele, utilajele și obiectele de altă natură care au fost supuse controlului, relevante în scopul controlului;

g) constatările și rezultatele controlului;

h) referința expresă la prevederile actelor legislative și normative pe care le-a încălcat persoana supusă controlului;

i) copiile documentelor examinate care confirmă încălcarea legii, ale altor documente întocmite în cadrul controlului;

j) date privind durata controlului;

k) explicațiile în scris ale persoanei supuse controlului și/sau ale angajaților acesteia;

l) recomandările și indicațiile pentru înlăturarea încălcărilor stabilite în partea prescriptivă, după caz;

m) prescripția de aplicare a măsurilor restrictive, după caz;

n) constatarea contravențiilor sau altor tipuri de încălcări prevăzute de lege, cu indicarea sancțiunii prevăzute de lege, după caz.

o) descrierea semnelor componenței de infracțiune constatate în cadrul procedurii de control și referința expresă la normele de drept penal vizate.

(3) Procesul-verbal de control se întocmește în două exemplare, iar în cazul constatării semnelor componenței de infracțiune - în trei exemplare, se numerotează și se semnează pe fiecare pagină de toți inspectorii care au efectuat controlul și de persoana supusă controlului. În cazul în care procesul-verbal de control se întocmește în formă electronică, actul se semnează cu semnătură electronică de către toți inspectorii și de către persoana supusă controlului.

(4) Un exemplar al procesului-verbal de control se înmânează persoanei supuse controlului, cu efectuarea unei mențiuni scrise despre aceasta pe al doilea exemplar, confirmată prin semnătura persoanei ce recepționează procesul-verbal. În cazul în care persoana supusă controlului refuză să semneze și/sau să primească procesul-verbal de control, sub semnătura inspectorilor se face mențiunea respectivă. Procesul-verbal de control în format electronic care nu a fost semnat de persoana supusă controlului se

transmite acesteia prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării procesului-verbal de către persoana controlată. Comunicarea și recepționarea procesului-verbal semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică indicată de persoana supusă controlului se consideră comunicare la sediul acesteia.

(5) Al doilea exemplar al procesului-verbal de control se prezintă conducătorului organului de control spre examinare.

(6) Persoana supusă controlului are dreptul, în termen de 10 zile lucrătoare de la semnarea procesului-verbal de control, să prezinte dezacordul cu actul în cauză, aducând probe suplimentare ce confirmă poziția sa. Inspectorul examinează materialele prezentate și, după caz, întocmește un proces-verbal de control adițional, fără a opera rectificări în actul de bază. În procesul-verbal de control adițional se indică procesul-verbal de bază, iar în partea constatatoare se reflectă pozițiile modificate, cu respectarea procedurii de întocmire a procesului-verbal de control, inclusiv a celei de anexare a documentelor. Dreptul de a prezenta dezacordul nu afectează și nici nu limitează posibilitatea contestării procesului-verbal de control în modul stabilit de lege.

(7) Procesul-verbal de control intră în vigoare la data comunicării lui persoanei vizate dacă nu a fost contestat conform prezentei legi.

(8) Se interzice organului de control să facă publice constatările cuprinse în procesul-verbal de control pînă la intrarea în vigoare a acestuia.

(9) La stabilirea încălcărilor ce conțin semne ale componenței unei infracțiuni, dar care nu s-au soldat cu cauzarea de prejudicii vieții și sănătății persoanei, organul de control întocmește procesul-verbal de control în care se indică prejudiciul pe care l-a stabilit, în limita competențelor, ca fiind cauzat prin încălcările constatate ale legislației, și prescripția privind înlăturarea acestor încălcări. Organul de control sesizează procurorul sau organul de urmărire penală competent cu privire la identificarea semnelor componenței de infracțiune, printr-o sesizare, la care, în mod obligatoriu, se anexează procesul-verbal de control și materialele ce țin de controlul în cauză, care se transmite acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data epuizării procedurilor stabilite la art.29 și a expirării termenului stabilit la art.30 alin.(1¹) sau alin.(1²), în cazul în care procesul-verbal de control nu a fost contestat, sau de la data emiterii deciziei organului de control pe marginea cererii prealabile de contestare, emise în conformitate cu prevederile art.30 alin.(2).

(9¹) În cazul în care la stabilirea încălcărilor ce conțin semne ale componenței unei infracțiuni s-a constatat că acestea s-au soldat cu cauzarea de prejudicii vieții și sănătății persoanei, organul de control, în termen de 3 zile lucrătoare de la data întocmirii procesului-verbal de control, expediază procurorului sau organelor de urmărire penală competente o sesizare despre identificarea semnelor componenței unei infracțiuni, la care, în mod obligatoriu, se anexează procesul-verbal de control și materialele ce țin de controlul în cauză.

(10) În cazul în care în procesul-verbal de control se constată o contravenție, acesta substituie procesul-verbal de constatare a contravenției, avînd regim juridic și forță juridică similare. Constatarea contravențiilor identificate în timpul efectuării controlului și aplicarea

sanctiunilor, conform competenței, se vor efectua în limitele stabilite de prezenta lege și cu aplicarea cerințelor stabilite de Codul contravențional.

Articolul 29. Prescripții emise și sancțiuni aplicate în temeiul

procesului-verbal de control

(1) În cazul în care în cadrul controlului efectuat de organul de control se constată încălcări ale legislației ce nu constituie infracțiuni, organul în cauză include în procesul-verbal de control o prescripție privind înlăturarea acestor încălcări, conform limitelor stabilite la art. 51.

(1¹) În cazul prevăzut la art.28 alin.(9), organul respectiv include în procesul-verbal de control o prescripție privind înlăturarea încălcărilor constatate, conform limitelor stabilite la art.51, și o prescripție privind restituirea prejudiciului pe care l-a stabilit ca fiind cauzat prin aceste încălcări.

(2) Prescripția va stabili:

a) expres și clar, încălcările comise de persoana supusă controlului cu referințe directe la prevederile legale încălcate;

b) recomandări (indicații) privind înlăturarea încălcărilor și natura recomandărilor;

c) prevederile normative în al căror temei au fost emise recomandările;

d) termenul în care urmează a fi înlăturate încălcările;

e) măsuri restrictive, după caz.

(3) - *abrogat.*

(4) Persoana supusă controlului este obligată să înlătore în termenul stabilit expres în prescripție încălcările indicate. Organul de control este obligat să stabilească termenul pentru îndeplinirea prescripției ținând cont de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate, de gradul de pericol al încălcărilor care necesită a fi înlăturate, de posibilitățile persoanei controlate de a îndeplini acțiunile prescrise, precum și de prescripțiile anterioare, emise în cazuri similare. Termenul de executare a prescripției nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare.

În cazul prevăzut la art.28 alin.(9), termenul de executare a prescripției nu poate depăși 30 de zile. Termenul se calculează de la data înmînării contra semnătură sau de la data recepționării procesului-verbal de control de către persoana supusă controlului prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării.

(5) În termenul stabilit conform alin. (4), persoana supusă controlului va prezenta organului care a emis prescripția confirmările de rigoare privind înlăturarea încălcărilor legislației.

(6) - *abrogat.*

(7) În cazul în care persoana supusă controlului nu înlătură încălcările legislației în termenul stabilit conform alin. (4), organul de control care a emis prescripția, în funcție de gradul de pericol constatat, conform limitelor stabilite la art. 51, poate emite altă prescripție, cu sau fără măsuri restrictive, și/sau poate aplica sancțiuni prevăzute de lege.

(8) În cazul în care inspectorul constată înlăturarea încălcărilor respective, persoana supusă controlului este liberată, total sau parțial, de sancțiunea de care era pasibilă conform legii.

(9) Prin derogare de la art. 32, în cazul existenței unui pericol pentru viața și sănătatea oamenilor sau pentru ordinea publică ori în cazul în care a fost depistat un prejudiciu evident cauzat persoanelor terțe în urma încălcărilor, controlorul întocmește un proces-verbal de aplicare a sancțiunii imediat după emiterea actului de control și/sau aplică măsuri corective în cazul produselor periculoase care prezintă un risc și/sau nu corespund cerințelor esențiale stabilite în conformitate cu Legea privind supravegherea pieței.

(10) În cazul în care se constată înlăturarea încălcărilor de către persoana controlată, inspectorul face mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal de control. Dacă, în urma verificării, este necesară prescrierea suplimentară a unor măsuri sau constatarea contravenției, inspectorul întocmește un proces-verbal suplimentar, conex cu procesul-verbal de control inițial, îl completează cu mențiunea faptului verificării, cu date despre procesul-verbal de control inițial, constatările în urma verificării și măsurile aplicate. Procesul-verbal suplimentar este semnat de inspectori și de persoana controlată, se anexează la procesul-verbal de control inițial și se înregistrează în Registrul de stat al controalelor.

(11) Prin derogare de la alin.(7)-(10), în cazul și în termenul indicat la art.28 alin.(9) și (9¹), organul de control transmite organului de urmărire penală o sesizare privind identificarea semnelor unei componente de infracțiune, la care se anexează procesul-verbal de control și materialele ce țin de controlul în cauză. În procesul-verbal de control se face consemnarea privind neexecutarea prescripției stabilite și despre restituirea sau nu a prejudiciului stabilit sau a contravalorii lui.

Articolul 29¹. Măsurile restrictive

(1) Măsurile restrictive prevăzute de prezenta lege reprezintă acțiuni și/sau inacțiuni dispuse de către organul de control cu scopul eliminării sau diminuării unui pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea oamenilor, constatat în cadrul controlului. În funcție de prevederile legilor speciale, aceste măsuri se prescriu persoanei supuse controlului în formă de restricții ale unor activități, de restricție a utilizării sau punerii la dispoziție pentru consumatori a unor bunuri ori în formă de impunere a unor acțiuni și pot fi identificate ca măsuri corective, măsuri coercitive, măsuri procesuale de constrângere.

(2) Măsurile restrictive se prescriu și se impun în corespundere cu cazurile în care pot fi aplicate unele măsuri și cu tipurile de măsuri atribuite organului de control, conform legilor de specialitate. Orice măsură restrictivă nu poate fi impusă decât în limitele stabilite la art. 51 din prezenta lege.

(3) În cazul în care prin măsură restrictivă se prescrie suspendarea sau retragerea unui act permisiv și/sau licenței, organul de control care prescrie măsura restrictivă în cauză este obligat să se adreseze în decurs de 3 zile lucrătoare în instanța de judecată competentă pentru a valida prescrierea suspendării sau retragerii actului permisiv și/sau licenței, în conformitate cu procedura stabilită de Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(4) Partea prescriptivă a procesului-verbal de control prin care se impun măsuri restrictive va conține inclusiv informația cu privire la cauzele prescrierii de măsuri restrictive și la pericolul constatat care urmează a fi evitat prin măsura prescrisă, temeiurile legale de prescriere a măsurii, termenul-limită pentru aplicarea măsurii, drepturile procedurale ale persoanei controlate, identificarea în detaliu a acțiunilor/inacțiunilor care se impun și identificarea expresă a bunurilor asupra cărora se extind măsurile restrictive.

(5) Persoana supusă controlului are dreptul de a include în procesul-verbal de control explicații și/sau obiecții în privința măsurilor restrictive prescrise, care vor fi examinate în mod obligatoriu de conducătorul organului de control.

(6) Termenul indicat pentru măsura restrictivă începe să curgă de la recepționarea de către persoana controlată a procesului-verbal de control în care se conține prescripția corespunzătoare, fiind comunicat persoanei supuse controlului prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării.

(7) Măsurile restrictive pot fi impuse doar pentru un termen restrâns, în limita necesității de eliminare a pericolului iminent, termen care se indică în mod expres în prescripție de către organul de control. Indiferent de termenul indicat, orice măsură restrictivă încetează odată cu executarea prescripției prin înlăturarea încălcărilor indicate și prezentarea în termen a confirmărilor de rigoare de către persoana supusă controlului sau la data suspendării și/sau anulării prescripției de către organul emitent, organul ierarhic superior sau instanța de judecată.

(8) În cazul în care se identifică existența unui risc privind anumite produse destinate consumatorilor care nu poate fi înlăturat cu resurse disponibile, organul de control aplică, în modul reglementat de prezenta lege, măsurile restrictive specificate în Legea nr. 7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare și Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor. Măsurile se aplică, după caz, în vederea restrângerii temporare a liberei circulații sau introducerii pe piață a produsului, informării adecvate a consumatorilor cu privire la riscuri, precum și în vederea îndeplinirii unor cerințe speciale față de producător, importator sau țara producătoare în privința produsului care conține riscuri sporite.

Articolul 30. Contestarea controlului și/sau a rezultatelor acestuia

(1) Persoana supusă controlului care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau prin procesul-verbal de control, prin acțiunile sau inacțiunile inspectorului este în drept să

le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la organul de control a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă. Procesul-verbal de control se contestă la organul de control dacă acesta nu conține constatarea contravenției sau semne ale componenței de infracțiune în condițiile art.28 alin.(9¹);

(1¹) Cererea prealabilă de contestare a delegației de control, a deciziei de prelungire a duratei controlului sau a procesului-verbal de control în care nu sînt dispuse prescripții sau măsuri restrictive se depune în termen de pînă la 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost sau trebuia să-i fie adusă la cunoștință delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau, respectiv, procesul-verbal de control.

(1²) Cererea prealabilă de contestare a procesului-verbal de control în care a fost dispusă măsura restrictivă de suspendare a activității agentului economic se depune în termenul stabilit pentru executarea măsurii restrictive în cauză.

(2) Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare se realizează în termen de pînă la 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. În cazul în care se contestă prescripția sau măsura restrictivă, examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare se realizează în termenul stabilit în procesul-verbal de control pentru executarea prescripției sau a măsurii restrictive, dar nu în mai mult de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare a măsurii restrictive de suspendare a activității agentului economic se realizează în termen de pînă la 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(3) Contestarea prescripției și a măsurilor restrictive sau a părții sancționatorii din procesul-verbal de control suspendă efectul acestora doar în termenul și în limitele dispuse de organul de control după depunerea cererii prealabile de contestare și doar la solicitarea persoanei supuse controlului.

(4) Acțiunile și inacțiunile inspectorilor pot fi contestate la conducătorul organului de control, în formă scrisă.

(5) Examinarea petițiilor și cererilor prealabile de contestare, conform procedurii prealabile în contenciosul administrativ, depuse de persoana controlată la organul de control se efectuează doar în cadrul consiliilor de soluționare a disputelor, a căror funcționalitate este asigurată de către conducătorul organului de control. Consiliile de soluționare a disputelor funcționează în cadrul organului de control, iar din componența acestora fac parte, în mod obligatoriu, cel puțin trei reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri (cu relevanță pentru domeniul de control sau aspectele contestate), conducătorii principalelor subdiviziuni din cadrul organului de control și reprezentantul autorității publice centrale aferente domeniului. Reprezentant al asociațiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociația aleasă în mod transparent și public, conform procedurii stabilite de Guvern.

Consiliile de soluționare a disputelor își organizează și își desfășoară activitatea conform regulamentului-cadru aprobat de Guvern.

(5¹) Decizia cu privire la rezultatele examinării cererii prealabile de contestare poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cu excepția deciziei cu privire la rezultatele examinării cererii prealabile de contestare, emisă în cazul prevăzut la art.28 alin.(9).

(6) În scopul examinării practicilor sistemice defectuoase în domeniul controlului de stat este creat Consiliul Național de Soluționare a Disputelor în Domeniul Controlului de Stat (în continuare - Consiliu Național). Consiliul Național nu soluționează petiții individuale, acestea fiind examinate doar în calitate de exemple pentru atestarea carențelor în lege sau aplicării defectuoase a legii. Regulamentul Consiliului Național este aprobat de Guvern.

(7) Funcționalitatea Consiliului Național este asigurată de autoritatea de supraveghere a controalelor. Membrii Consiliului Național sînt conducătorii organelor de control, reprezentanți ai asociațiilor de întreprinzători (sau din mediul de afaceri), aleși pe principii de paritate, și conducătorul autorității de supraveghere a controalelor, care prezidează ședințele consiliului. Ședințele Consiliului Național se desfășoară avînd în vedere petițiile/adresările survenite sau temele propuse de membri și se încheie cu adoptarea deciziilor obligatorii pentru membrii vizați.

Articolul 31. Nulitatea rezultatelor controlului și a sancțiunilor

aplicate în temeiul acestora

(1) Rezultatele controlului se consideră nule și nu pot servi drept temei pentru executarea prescripției privind înlăturarea încălcărilor și/sau pentru aplicarea sancțiunilor respective în cazul în care controlul a fost efectuat de organul de control și/sau de colaboratorii acestuia cu încălcarea prevederilor prezentei legi.

(2) Nulitatea rezultatelor controlului se stabilește, la cererea persoanei interesate, de către organul care a efectuat controlul sau de către instanța de judecată.

(3) Declararea nulității rezultatelor controlului are ca efect nulitatea prescripțiilor emise și sancțiunilor aplicate în temeiul rezultatelor controlului.

(4) Orice daune, inclusiv daunele morale sau de imagine, cauzate persoanei supuse controlului ca urmare a efectuării unui control ale cărui rezultate au fost declarate nule și/sau ca urmare a aplicării unor sancțiuni declarate nule vor fi reparate din contul organului de control.

(5) Faptul cauzării de daune și cuantumul despăgubirilor sînt stabilite de instanța de judecată, la cererea persoanei prejudiciate.

Articolul 31¹. Supravegherea internă a legalității controlului

efectuat

(1) Conducătorul organului de control sau al organului ierarhic superior va dispune periodic, dar nu mai rar de o dată în semestru, verificarea legalității, oportunității și

motivării acțiunilor de control inopinat efectuate de inspectorii din cadrul organului de control în cauză.

(2) În cazul depistării acțiunilor de control inopinat nejustificate adecvat și inițiate și/sau desfășurate cu încălcarea prezentei legi, inclusiv în cazurile prevăzute la art. 31, conducătorul organului de control sau al organului ierarhic superior va dispune sancționarea persoanelor responsabile din cadrul organului de control în cauză în funcție de gravitatea încălcărilor, de asemenea va întreprinde acțiunile necesare pentru recuperarea prejudiciului cauzat persoanelor supuse controlului sau organului de control în urma acțiunilor de control nejustificate și/sau desfășurate cu încălcarea legislației.

(3) În vederea unei supravegheri interne mai eficiente, organul de control poate solicita asistența autorității de supraveghere a controalelor.

(4) Organul de control este obligat să informeze autoritatea de supraveghere a controalelor și organul ierarhic superior despre rezultatele supravegherii interne efectuate, inclusiv despre încălcările depistate în urma supravegherii și sancțiunile aplicate în acest sens, în termen de cel mult o lună de la încheierea verificării efectuate conform alin. (1).

Articolul 31². Raportarea activității de control

(1) Organele de control stabilesc anual obiective și indicatori de performanță corespunzători în vederea atingerii unei eficiențe maxime și a micșorării constante a presiunii asupra mediului de afaceri.

(2) Organele de control sînt obligate să întocmească și să publice pe pagina electronică și în Registrul de stat al controalelor rapoarte anuale despre activitatea de control efectuată pe durata anului și rezultatul acestei activități, modul de executare a planurilor de control și nivelul de atingere a obiectivelor trasate și a indicatorilor de performanță prestabiliți.

(3) Metodologia de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță pentru atingerea eficienței maxime în activitatea organelor de control și pentru micșorarea constantă a presiunii asupra mediului de afaceri se aprobă de Guvern. Realizarea obiectivelor și indicatorilor de performanță stabiliți în conformitate cu prezentul articol se ia în calcul la evaluarea performanțelor profesionale ale inspectorilor din cadrul organelor de control și la evaluarea colectivă a organelor de control.

Articolul 32. Dreptul la apărare

Oricărei persoane supuse controlului, înainte și după ce i s-a dispus aplicarea sancțiunii, organul de control îi asigură posibilitatea de a fi audiată și de a prezenta probe. Acesta nu o va împiedica să fie asistată de experții de care are nevoie (inclusiv de consultanții juridici).

Articolul 32¹. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

(1) Organul de control și/sau funcționarul public din cadrul acestuia poartă, după caz, răspundere civilă, contravențională sau penală pentru încălcarea prevederilor prezentei

legi.

(2) Inițierea, desfășurarea și încheierea controlului cu încălcarea limitelor și cerințelor stabilite de prezenta lege se consideră de asemenea abateri disciplinare și se sancționează disciplinar în conformitate cu Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 33. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va elabora metodologia evaluării riscurilor;
- b) va stabili modul în care organele de control vor ține registrul controalelor;
- c) va prezenta propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;
- d) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Marian LUPU

Nr . 131. Chișinău, 8 iunie 2012.

[anexă](#)

[Anexa modificată prin LP216 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.506; în vigoare 03.11.23]